

בעינה: מי רצח זירה

זה. כל החוקרים הפנו את תשומת לבם לציון השתקן. שגיאה מספר שניים. העליון של גופת הנרצחת היה מכור ליל חורף, שביטנתו מופנית כלפי יגיל שכבה על גבה. מפיה ואפה יחידים דקים, שיצרו שלולית קטנה, במקום בו הייתה מוטלת. הכת המעיל לא יכלו בשום אופן להידי דמה של אביגיל עצמה, בגלל ייבחתה וצורת תנוחת המעיל על

הדם לא עוררו את תשומת ליבם קרים. הם לא בחנו את הכתמים. שלחו אותם לבדיקה. הם התעלמו

פרטיים, בהם נעזרה ההגנה ב"זל ציון, קבעו בפירושו: "אין שום ניזוני כיצד יכול היה דמה של לכלך את המעיל." גם הפאתולוג הודה בבית המשפט כי "אין לי יכיצד הגיע הדם אל המעיל." על המעיל והדם נשאר על המעיל יש טרח לברר את מוצאו.

יה להניח כי אם הוגיחו חוקרי את המוצגים הדוממים הברורים ורכזו הם עתה, ללא ספק, באנשים שר עשויים היו להיות קשורים רצח. כאן באה השגיאה השלישית. להתרכז בחקירת קומץ האנשים ש עשו היה להיות מניע לרצח, קרים לתפוש את המרובה. ציון

ידבר!

החליטה תיכף שהחשוד אינו אלא אני.

את מה שקרה אחר כך קשה לתאר במילים. הרגשתי שכל העולם עולה עלי נגדי. חשבתי שאולי הקיבוץ, שכולם שם משפחה אחת, יבואו לעזרתי. אבל זה היה נורא מאוד לשמוע שמישהו מהם אפילו אמר שיותר טוב שילכו שניים מאשר יוכיחם קיבוץ שלם בחרפה של רצח.

אריה חצור, מורה שהיה גם במזכירות, אמר ללאה, אחותו של פנחס ואחות אבי גיל, שהיתה מודאגת ושאלה מה עושים בש"בילי: "למה לך לדאוג מה קורה עם בעלך? אחותך מתה ופנחס יותר טוב שישאר במקום שהוא נמצא, זאת אומרת בבית הסוהר."

במשך חודשים ביקשו המשפחה שלי ש"הקיבוץ יעזור להם בהגנה עלי ועל אחי פנחס. הם לא הסכימו. אמרו ללאה כי אני הלכתי בלילה לפנחס, הערתי אותו ו"אמרתי לו: "בוא נהרוג את אביגיל." אבל לאה ידעה שזה לא נכון כי פנחס היה כל הלילה איתה בידה ולא זו ממנה.

אחרי שראיתי את היחס של הקיבוץ, חשתי שבבעת ברנר מכינה לי מלכודת. הקיבוץ שלח לי עורך דין שלא רצה לדבר איתי. אמר לי: "תחתום על פיו"כוח ו"שלו." ראיתי שהאיש הזה לא יעזור לי. ביקשתי מהמשפחה שיעשו הכל בשביל למי צוא לי עורך דין אחר.

במשך חודשים ביקשו המשפחה שלי ש"הקיבוץ יעזור להם בהגנה עלי ועל אחי פנחס. הם לא הסכימו. אמרו ללאה כי אני הלכתי בלילה לפנחס, הערתי אותו ו"אמרתי לו: "בוא נהרוג את אביגיל." אבל לאה ידעה שזה לא נכון כי פנחס היה כל הלילה איתה בידה ולא זו ממנה.

אחרי שראיתי את היחס של הקיבוץ, חשתי שבבעת ברנר מכינה לי מלכודת. הקיבוץ שלח לי עורך דין שלא רצה לדבר איתי. אמר לי: "תחתום על פיו"כוח ו"שלו." ראיתי שהאיש הזה לא יעזור לי. ביקשתי מהמשפחה שיעשו הכל בשביל למי צוא לי עורך דין אחר.

את אביגיל (מי'מין)?

משך שבועות ארוכים, כל מילה היוצאת מפיהם של בני המשפחה. אלפי לירות עלה למשטרה המיבצע הבל שי המביש. עשרות סרטים תורגמו מהשפה המראטית, בה הוקלטו, לעברית — והיד פכו על פני מאות דפי "תיק ההקלטות" הסודי.

מכל החומר הרב הזה הגיע לבית המשפט, אחרי ויכוח מר וממושך בין התביעה להגנה, אודות כשרות ההקלטות כעדות — רק משפט אחד חסר משמעות, בו סיפר ציון על מעשיו בליל הרצח. "בהקלטות לא היה שום חומר מחשיד," קבעו שלושת השופטים פה אחד.

הם לא הסתפקו בכך. הם אף נפשו בממי ציאי שיטת ההקלטות במחתרת, על תחבור לותיהם הפסולות. השופטים היו, אולי, אומרים כמה וכמה דברים נוספים בננותם של הממונים על מיבצע ההקלטה לו ידעו כי האיש אשר חדר בגניבה לדירות משפחת סלומון והתקין את המיקרופונים במערכת החשמל שבחדריהם לא היה אלא חשמלאי הקיבוץ, משה שיק — האיש שגילה בתור ראשון את גופתה של אביגיל.

החשמלאי היה, אפוא, האיש שבו כל חוקר נכון היה מתחיל את חקירתו, וללא ספק — אחד החשודים הראשיים. מכל מקום, ברור שאסור היה להטיל דוקא עליו את ביצוען של פעולות משטרתיות באותו עניין.

מיבצע ההקלטות הטיל אור על פרשה מבישה אחרת: יחסו של הקיבוץ אל חבריו בני משפחת סלומון. ההקלטות בוצעו בידי עת הקיבוץ ובהסכמתו. "מוטב שילכו שניים ולא יהיה כתם כזה של חרפת רצח על כולם." התבטאו לא פעם אנשי המזכירות.

★ ★ ★ האליבי הכוזב

השגיאה הששית קשורה בשמו של אחד המשתתפים הפעילים בפרשה: קרוב משפחתה של הנרצחת, סמל חילי-האחור, מאיר ראובן.

הצורה בה נתנה המשטרה אמון בדבריו של ראובן מוכיחה ברורות, טיפשות וחוסר יעילות הוועקת לשמים.

מאיר ראובן נחקר כמו כל יתר בני המשפחה. הוא סיפר כי באותו ערב היה בביתו ובילה בחברת רעייתו, רבקה. האשה סיפרה סיפור זהה עם זה של בעלה. ההתאמה בין שני הסיפורים היתה מפתיעה ממש. הם ידעו לספר על פרטי פרטים קטנטנים, שארעו להם באותו ערב. בין היתר, הזכיר רו שמות של שירים שקראו יחד בבית, בספר שירים.

כעבור מספר שבועות של חקירה נשבר ראובן וגילה כי סיפורו הראשון לא היה אלא שקר מתוכנן מתחילתו ועד סופו. לא די בכך שהוא עצמו שיקר; הוא אף אילץ (המשך בעמוד 16)

היה החשוד העיקרי וכדי למצוא הוכחות לאשמתו גויסו עשרות חוקרים לגביית עדות יות ממאות אנשים שלא יכלו להוסיף ולא כלום להבהרת התעלומה המחרידה.

שגיאה מספר ארבע היתה קשורה באמור נות תפלות. בבדיקה שטחית ראשונה של גופת הנרצחת, נתגלו מספר קרעים בחולצתה. החליט מי שהחליט מבין החוקרים, כי מקורם של הקרעים, ללא ספק, באמונות תפלות של עדת בני ישראל בהודו וכי קרעים כאלה נעשים בבגדיהן של נשים בוגרות. לאמונה תפלה זו, כביכול, לא נמצאו סימוכין בשום מקום אחר מלבד בדמיונם הפורה של חוקרי המשטרה.

מאחר שבין החוקרים נפוצה הסברה בדבר סימוני המיוחד של הנשים הבוגרות כי הודה, ברור ששוב לא היה טעם בחקירות אפשריות אחרות שסיבירו את הקרעים בחולצתה. גירסה המתקבלת כיום מאוד על הדעת היא, שאביגיל נרצחה במרחקמה ממקום הימצאה ונגררה אל הליפט עלידי רוצחיה.

לו היו החוקרים מחפשים היטב בסביבה, היו עלולים, אולי, למצוא סימניקרעים אלה על קוצים או גדרות. אולם ההסבר בדבר האמונה התפלה היה פשוט וקל יותר.

★ ★ ★ "ההקלטות לא החשירו את ציון"

שביע אחד אחרי המיקרה, בשיא התכונה המשטרתית, בוצעה השגיאה החמישית — אחת היקרות האזיליות והמסוכנות ביותר לחופש הפרט של האזרח במדינת ישראל. שגיאה זו — השימוש במקלטיקול בדירות פרטיות, ללא רשות, עשתה פלסתר את עצם המושג דמוקראטיה.

המיבצע תוכנן בקפדנות. בידעת ובהסכמת אנשי הקיבוץ — אך לא דיני המי קום — התקנת המשטרה רשת של מיקרופונים בחדריהם הפרטיים של בני משפחת סלומון. חוטי-המיקרופונים חוברו אל מכשיר-הקלטה שהוסתר בבניין סמוך ורשם

הוא יוציא אותי. ושלא איכפת לו אם כל העולם יהיה נגדי.

הוא האמין למה שאני אמרתי מהרגע הראשון. סיפרתי לו את האמת והוא חקר אותי כמו קציני-המשטרה ולא פחד לצעוק עלי חזק ברגע שנדמה היה לו שאני שוכח משהו.

הסכמתי להצעה שלו ללכת לבית-חולים ולקבל זריקות אמית. רציתי להוכיח לו ש"אני לא משקר."

אחר התברר לי שהמשטרה לא הסכימה. לו היו מסכימים, זה היה נגמר מהר מאוד. אבל הם בחרו בדרך הקשה. קשה בשבילי. עד הרגע האחרון לא האמנתי שבאמת יאשימו אותי ברצח. לא חשבתי שדבר כזה יכול לקרות. כשזה קרה, לא נשאר לי אלא לסמוך על עורך-הדין שלי שיעשה מה שצריך כדי להוכיח את השקרים שהביאו נגדי.

אינני מבין מה פיתאום נטפלו כולם אל הישיבה השקטה שלי בבית-המשפט. כל האנשים ניסו לנחש מה אני כאילו מנסה להסתיר. אני חושב שכל אדם בעל תרבות וחף מפשע היה מתנהג במקומי כמוני. אמרתי במשפט שיש לי מספיק כבוד, ואם הייתי עושה מה שניסו להגיד שעשיתי, הייתי מודה בזה.

עד היום אינני יודע למה נטפלו אלי. אחרי הוועד הראשון, כשהתחלתי לחשוב בשקט, ראיתי שיש עוד כמה אנשים ש"אפשר היה לחשוד בהם עוד יותר מאשר בי. אבל אותם לא חקרו בכלל או חקרו ושיחררו — כי האמינו לשקרים שלהם. לי, שסיפרתי את האמת, לא האמינו עד הסוף.

אינני מאמין עד היום במה שמספרים לי על אינאמונות של אשתי, ולכן לא השתנו רגשותי כלפיה. אבל כיוון שכולם מספרים, אני מקבל את הדברים כמו שהם. אני מאושר שהצלחתי לקבל עבודה כפקיד קבלה בבית-מלון ליד תל-אביב. אני אקדיש את חיי, כדי למלא אצל ילדי את חיסרון האם ולעזור להם להתגבר על הוועד של רצח אמם.

כאן שכבה אביגיל בתוך הי ליפט הישן וחור קוב, כשנתגלתה עלידי חשמלאי הקיבוץ.